

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)
24 ianuarie 1991^{*}

Alsthom Atlantique SA
împotriva
Compagnie de construction mécanique Sulzer SA

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare, formulată de Tribunal de commerce din Paris)

„Articolele 2, 3 litera (f), 34 și 85 (alineatul 1) din Tratatul CEE — Răspundere pentru produse cu defecte“

Cauza C-339/89

În cauza C-339/89,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Tribunal de commerce din Paris pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Alsthom Atlantique SA

și

Compagnie de construction mécanique Sulzer SA,

chemată în garanție: **Union des assurances din Paris,**

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 2, 3 litera (f), 34 și 85 din Tratatul CEE,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnii T. F. O'Higgins, președinte de cameră, G. F. Mancini și F. A. Schockweiler, judecători,

avocat general: domnul W. Van Gerven

grefier: domnul J. A. Pompe, grefier adjunct

---

^{*} Limba de procedură: franceza.

după examinarea observațiilor scrise prezentate:

– pentru Compagnie de construction mécanique Sulzer SA, de către Michel Normand, avocat în baroul din Paris,

– pentru compania Union des assurances din Paris, de către Alain Tinayre, avocat în baroul din Paris,

– pentru Comisia Comunităților Europene, de domnul J. Currall, membru al serviciului juridic, asistat de domnul H. Lehman, funcționar francez pus la dispoziția serviciului juridic al Comisiei, în calitate de agenți,

având în vedere raportul de ședință,

după ascultarea observațiilor orale ale Compagnie de construction mécanique Sulzer, reprezentată de domnii Normand și Holleaux, avocați în baroul din Paris, ale UAP și ale Comisiei, în ședința din 2 octombrie 1990,

după ascultarea concluziilor avocatului general prezentate în ședința din 14 noiembrie 1990,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin hotărârea din 10 mai 1989, primită la grefa Curții la 3 noiembrie 1989, Tribunal de commerce din Paris a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, o întrebare preliminară privind interpretarea articolelor 2, 3 litera (f), 34 și 85 alineatul (1) din Tratatul CEE.

2 Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unui litigiu între societatea Alsthom Atlantique SA (denumită în continuare „Alsthom”) și societatea Compagnie de construction mécanique Sulzer SA (denumită în continuare „Sulzer”), în prezența Union des assurances din Paris, chemată în garanție de către Sulzer, cu privire la funcționarea defectuoasă a motoarelor de vapor furnizate de Sulzer companiei Alsthom și instalate în două nave de croazieră livrate companiei olandeze Holland & America Tours (denumită în continuare „HAT”).

3 Una dintre principalele întrebări dezbătute în fața instanței naționale privește articolul 1643 din Codul civil francez, care este redactat după cum urmează:

„Vanzătorul «este răspunzător de defectele ascunse, chiar și în cazul în care acesta nu ar fi știut de ele, cu excepția cazului în care, în această situație, ar fi stipulat că nu va fi obligat la plata niciunei garanții.» »

4 Prin jurisprudența sa, Cour de cassation din Franța a interpretat acest articol în sensul că producătorul sau comerciantul este supus unei prezumții irefragabile de cunoaștere a defectelor lucrului vândut și că acesta nu poate să se sustragă acestei prezumții decât în cazul în care este vorba de relații contractuale cu un practicant din același domeniu de specialitate.

5 În fața judecătorului de trimitere sesizat de către Alsthom cu privire la o cerere de plată a cheltuielilor efectuate pentru remedierea defectelor ascunse ale motoarelor vândute de către Sulzer, aceasta susține că o jurisprudență de tipul celei a Cour de cassation din Franța nu există în niciun alt stat membru și că poate denatura concurența și împiedica libera circulație a mărfurilor.

6 Considerând că litigiul ridică probleme de interpretare a articolelor 2, 3 litera (f), 34 și 85 alineatul (1) din Tratatul CEE, Tribunal de commerce din Paris a decis să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Dispozițiile coroborate ale articolelor 2, 3 litera (f), 85 alineatul (1) și 34 din Tratatul de la Roma trebuie interpretate în sensul că acestea interzic aplicarea jurisprudenței unui stat membru care are ca efect, interzicând comercianților să dovedească că nu știau de defectul mărfii furnizate la data livrării acesteia, să îi împiedice pe comercianții amintiți să se prevaleze de dispozițiile articolului 1643 din Codul civil francez care le permite să limiteze răspunderea proprie atunci când nu au cunoștință de defect în aceleași condiții în care concurenții lor din alte state membre o pot face conform dispozițiilor din dreptul lor național?” »

7 Pentru o prezentare mai detaliată a faptelor din acțiunea principală, a derulării procedurii, precum și a observațiilor scrise prezentate Curții, se face trimitere la raportul de ședință. Aceste elemente din dosar sunt reluate în cele ce urmează numai în măsura în care sunt necesare pentru raționamentul Curții.

8 Este necesar să se menționeze, mai întâi, că articolul 2 din tratat descrie misiunea Comunității Economice Europene. Obiectivele enunțate în aceasta dispoziție sunt legate de existența și de funcționarea Comunității și îndeplinirea lor trebuie să fie rezultatul înființării pieței comune și al apropierei progresive a politicilor economice ale statelor membre care sunt în același timp obiective a căror aplicare constituie obiectul esențial al tratatului (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 29 septembrie 1987, Gimenez Zaera, punctul 10, 126/86, Rec., p. 3697).

9 Aceste obiective, care au inspirat înființarea Comunității, și în special cel de promovare a unei dezvoltări armonioase a activităților economice în ansamblul Comunității, nu pot avea ca efect crearea de obligații juridice pentru statele membre și nici drepturi pentru persoane

particulare. Rezultă că dispozițiile articolului 2 din tratat nu pot fi invocate de către o persoană particulară în fața unei instanțe naționale.

10 Stabilirea unui regim care să împiedice denaturarea concurenței pe piața comună, enunțată la articolul 3 litera (f) din tratat, este un obiectiv menționat și în alte dispoziții cu privire la normele de concurență (a se vedea în acest sens în special hotărârile din 13 februarie 1979, Hoffmann-La Roche, 85/76, Rec., p. 461, și din 9 noiembrie 1983, Michelin, punctul 29, 322/81, Rec., p. 3461), printre care și articolul 85 din tratat, care interzice acordurile și practicile concertate între întreprinderile care pot afecta comerțul între statele membre și care au ca obiect sau ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în interiorul pieței comune.

11 Este necesar să se amintească faptul că, în conformitate cu o jurisprudență constantă a Curții (a se vedea, în special, Hotărârea din 1 octombrie 1987, Vereniging van Vlaamse Reisbureaus, punctul 10, 311/85, Rec. p. 3801), articolele 85 și 86 din tratat privesc comportamentul întreprinderilor și nu măsurile adoptate de organele statelor membre. Nu este mai puțin adevărat că tratatul interzice acestora luarea sau menținerea în vigoare a unor măsuri care ar putea elimina efectul util al acestor dispoziții. Acesta ar fi cazul în special în situația în care încheierea de înțelegeri contrare articolului 85 din tratat ar fi favorizată sau efectele acesteia ar fi consolidate în temeiul unei jurisprudențe naționale.

12 În ceea ce privește prezenta cauză este necesar să se constate că prezumția irefragabilă de cunoaștere a defectelor lucrului vândut la care instanța de trimitere face referire a fost dezvoltată de jurisprudență din motive de protecție a cumpărătorului și nu poate favoriza sau facilita încheierea de acorduri contrare articolului 85.

13 În temeiul articolului 34 din tratat, restricțiile cantitative la export, precum și orice măsuri cu efect echivalent sunt interzise între statele membre.

14 Conform unei jurisprudențe constante a Curții (a se vedea, mai recent, Hotărârea din 27 martie 1990, Spania/Consiliu, punctul 21, C-9/89, Rec., p. I-1383), articolul 34 din tratat vizează doar măsurile care au ca obiect sau ca efect restrângerea specifică a fluxurilor de export și stabilirea astfel, a unei diferențe de tratament între comerțul intern al unui stat membru și export, astfel încât să asigure un anumit avantaj producției naționale sau pieței interne, în detrimentul producției sau al comerțului altor state membre.

15 Or, este necesar să se constate faptul că jurisprudența Cour de cassation din Franța la care se face referire în prezenta cauză se aplică fără distincție tuturor relațiilor comerciale reglementate de dreptul francez și nu are drept obiect sau efect restrângerea specifică a fluxurilor de export favorizând astfel producția națională sau piața internă națională. De altfel, părțile unui contract de vânzare internațional sunt în general libere să determine dreptul aplicabil relațiilor lor contractuale și să evite, astfel, să fie supuse dreptului francez.

16 Având în vedere aceste considerații, este necesar să se răspundă întrebării preliminare că dispozițiile coroborate de la articolele 2, 3 litera (f), 34 și 85 alineatul (1) din Tratatul CEE trebuie interpretate în sensul că acestea nu se opun aplicării jurisprudenței unui stat membru care are ca efect, interzicând comercianților să dovedească că nu aveau cunoștință de defectele mărfii furnizate la data livrării acesteia, să îi împiedice pe aceștia să se prevaleze de dispozițiile legislative naționale care le permit să își limiteze răspunderea atunci când nu au cunoștință de defect în aceleași condiții în care o pot face concurenții lor din celelalte state membre.

Cu privire la cheltuielile de judecată

17 Cheltuielile efectuate de Comisia Comunităților Europene, care a prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura pendinte din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (Camera a doua),

pronunțându-se cu privire la întrebarea care i-a fost adresată de Tribunal de commerce din Paris prin hotărârea din 10 mai 1989, hotărăște:

Dispozițiile coroborate de la articolele 2, 3 litera (f), 34 și 85 alineatul (1) din Tratatul CEE trebuie interpretate în sensul că acestea nu se opun aplicării jurisprudenței unui stat membru care are ca efect, interzicând comercianților să dovedească că nu aveau cunoștință de defectele mărfii furnizate la data livrării acesteia, să îi împiedice să se prevaleze de dispozițiile legislative naționale care le permit să își limiteze răspunderea atunci când nu au cunoștință de defect în aceleași condiții în care o pot face concurenții lor din celelalte state membre.

O'Higgins

Mancini

Schockweiler

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 24 ianuarie 1991.

Grefier
J.-G. Giraud

J.-G. Giraud
T. F. O'Higgins